

Liv. ii. peribermintias.

Omnes prepositiones que sunt contradictiones
sunt in terminis vniuersalibus sine singu-
laribus; si una est vera et alia erit falsa; et cetera
Non est idem dicere; hoc non est albus; et nemo est albus

Onus affirmationi una negatio est opposita.

Omnis enuntiatio est una que significat unius
de uno sive vniuersale sive non vniuersale.
Ad unitatem enuntiationis non sufficit alii
buere unam vocem unius loci; sed requiritur
quod vox cui sit attributum tantum unum signifi-
catur et non multa.

In propositionibus de presenti et de preterito
oppositus necesse est tam in vniuersalibus;
et in particularibus quod una sit vera et alia
falsa.

Pro futuris singularibus, scilicet in materia con-
tingenti: non est determinata veritas.

Non omnibus affirmatio vel negatio de futu-
ro est vera vel falsa.

Non omnia venuint ex necessitate, sed multa fi-
unt a casu et ad vitium.

Non utrumque pars est falsa in propositionibus
de futuro in materia de contingenti.

Propter nostrum affirmare vel negare: nihil se-
quitur in re.

Nos videmus esse principium futurorum: ex
eo quod consiliamur, et agimus aliquid.

Nec unius possumus fieri et non fieri illa de ne-
cessitate non envenire.

Dupliciter est necessitas, scilicet absolute et conditionata.

Omne quod est quando est necesse est esse: et
omne quod non est quando non est, necesse est
non esse: sed non omne quod est esse simpli-
citer est necesse.

Non est necesse omnes affirmationes vel ne-
gationes oppositarum: banc quidem vera est
illam autem fallam.

Occasus secundi peribermintias.
Agnitus enuncia, id significat aliquid
de aliquo.

Veretur nomen et verbum et innomi-
nabile, nulla est affirmatio vel negatio.

In nominabile non est nomen: sed infinitum nomen
sicut non currit extra enuntiationem non est
verbum: sed infinitum.

Causa verbi significat tempus.

Affirmatio est affirmatio: deinde negatio.

Hoc verbum est quandoque predicatur secundum adi-
cens: ut dicendo de est: quodcumque tertium ad-

iacens: ut dicendo deus est: et tunc dupli-
cer dicuntur oppositiones: quare quaevis erit:
quarum quidem due ad affirmationem et in genio
nominis sese habent: scilicet consequientia vi prava-
tiones: due vero minime: dico autem quoniam
est aut iusto, id est predicatio finito adiacebit: aut
est iusto, id est predicatio infinito.

Omnis non significat vniuersale: sed quoniam
vniuersale.

Terminus infinitus non est propositio negativa.

Transposita nota et verba: idem significant.

Ois interrogatio dialetica petit unam respon-
sione, scilicet altera pars contradictionis secunda.

Questio quidem non est interrogatio dialetica: sed demonstrativa.

Ad interrogaciones dialeticas potest per vitium
partem contradictionis responderi.

Et omnes que predicanter et de quibus predicanter
que predicanter finis accidentis: vel ambo de eo,
dem subiecto: vel alterius de altero: vel aliquod
eorum includitur in alio: vel idem sic repetitum
in vitroz diaforoz: hoc non erit unum, id est la-
bore diuisus non sequitur coniunctum.

Quando in adiecto aliud oppositionem inest: que
cum sequitur contradictione: non verum est sed falsum:
vel: hominem mortuum: hominem dicens: quodcumque
aut non inest: verum est: nec semper verum est di-
cere de aliquo simpliciter: ut quandam hominem
nem: hominem: et quandam alium hominem alium:
non semper tamquam: quod non valeat: homo natus est
aliquid ut poeta: ergo est: quia esse predicat
de homine: secundum accidentem: quoniam ut poeta est.

In quantitatibus, id est in omnibus predicatis: quoniam
ibi non est aliqua oppositio: quod patet si ponatur
dissertationes, per nominibus predicanter finis
et non secundum accidentem, id est non secundum extraneum
suscipit proprietas: in his et simpliciter erit
verum dicere, id est diuisim: sive a coniunctis
ad diuisa arguere.

Opinio: non est eius quoniam est: sed quoniam non
est: et ideo quod opinabile est: non est verum dicere
esse aliquid.

Dicit Boetius in quarto de consolatione: quod
sicut homo mortuus non est homo: ita homo malus
non est homo: et hoc est secundum ipsum: quod prius suo fi-
re. Dicendum quod duplex est finis, scilicet in via
forma que dat esse hominem: et finis extra: ut beatus
titulus: et de isto intelligit Boetius.

Ad tumendam contradictionem in modalibus ne-

gatio debet addi modo et non verbo. unde iste possibile est esse. et non possibile est esse contradicunt. et non iste possibile est esse. possibile est non esse.
 Necesse esse et impossibile non esse. sunt vniuersales affirmatiue.
 Necesse non esse. impossibile esse vniuersales negatiue.
 Non necesse esse. non impossibile esse. particulares negatiue.
 Non necesse non esse. non impossibile non esse particulares affirmatiue.
 Possibile est esse. contingens est esse. particulares affirmatiue.
 Non possibile est non esse. non contingens est non esse vniuersales affirmatiue.
 Potentia rationalis valet ad opposita irrationalis vero activa ad unum tantum. sed potestia irrationalis passiva valet ad opposita.
 Non omnis potestas est oppositorum. nec enim quecumque sunt sub eadem specie dicantur ad opposita.
 Quedam potestates equivoce sunt. i. multi plures
 Duplex est potentia. s. cum actu et ante actum.
 Illa que sunt in actu semper sunt priora illis que sunt in potentia.
 Entium quedam sunt in actu sine possibilitate precedente.
 Aliqua sunt in actu cum potestate que est eorum pars.
 Aliqua sunt semper in potentia et nunquam in actu. Aliqua sunt in actu imperfecto sine possibiliitate precedente actuum completum.
 Aristotelis ex lib. primo priorum propositiones.
Droposito est oratio aliquius de aliquo vel aliquius ab aliquo.
 Droposito vniuersalis est que omni aut nullius esse significat.
 Particularis propositione que aliqui aut non aliqui: aut non omni inesse significat.
 Indivisa propositione est que inesse aut non in esse significat sine signo vniuersali vel particulari.
 Propositione demonstrativa est sumptio alterius partis contradictionis. propositione dyaleti ca veriusque.
 Perminus est in quem resolvitur propositione. ut in subiectum et predicatum.

Syllogismus est oratio in qua quibusdam positis et concessis necesse est aliquid evenerit: per eos que posita sunt et concessa.
 Syllogismus perfectus est qui nullus indigeret ea quae sunt ut appareat necessarii.
 Syllogismus imperfectus est qui indigeret unius aut plurimorum que sunt necessaria propositos terminos. non autem per sumptas propositiones.
 Dicitur de omni est quando sub subiecto nihil est sumere de quo non dicatur predicatum.
 Dicitur de nullo est quando nihil est sumere sub subiecto aquo non removetur predicatum.
 Vniuersalis negativa et particularis affirmativa conuertuntur simpliciter.
 Vniuersalis affirmativa et particularis converuntur per accidens.
 Quando oppositum consequentis repugnat antecedenti: consequentia sit bona.
 Unicquid sequitur ad consequens sequitur ad antecedens.
 Contingens dicitur duplicitate. scilicet contingens necessarium et contingens altius. quod conuertitur cum possibili.
 De particularibus et indistinctis idem est iudicium.
 Syllogismus est necessarius ab exponentibus ad expositum.
 Quando utrumque premisarum fuerit de necessario conclusio erit de necessario.
 Unum existente de inesse: et maiori de necessario. sequitur conclusio de necessario.
 Possibili posito inesse: nullum sequitur impossibile.
 Contingens de duobus modis. uno modo ut in pluribus et non semper sed frequenter. ut canescere hominem in senectute. et tale contingens dicitur natum. Alter modo dicitur contingens quod quantum est de se indifferenter est: se habens ad esse et ad non esse: ut est ambulare: motu terete fieri: et tale contingens dicitur infinitum.
 De si affirmatio vel negatio vera est.
 Quodcumque et oppositum consequens insertur oppositum antecedens: tunc prima consequentia sit bona.
 Omnis syllogismus habet tres terminos et duas propositiones.
 Vniuersale conclusionem facilius est destruere quam construere.
 Vniuersale sumendum est simpliciter et non determinato tempore.